

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/291339883>

Nimby – co to je a jak mu předcházet

Conference Paper · January 2016

CITATIONS

0

READS

97

1 author:

Radim Perlin

Charles University in Prague

34 PUBLICATIONS 253 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

TITSMMR701 Socioekonomický vývoj nemetropolitních oblastí České republiky se zřetelem na rozvojové potřeby jednotlivých regionů [View project](#)

TITSMMR701 Socioekonomický vývoj nemetropolitních oblastí České republiky se zřetelem na rozvojové potřeby jednotlivých regionů [View project](#)

NIMBY

Co to je a jak se tomu bránit

RNDr. Radim Perlín, Ph.D.
Přírodovědecká fakulta UK,
výzkumné centrum RURAL

Základní charakteristiky NIMBY

NIMBY

Not In My BackYard

nikdy ne na mém dvorku, zahrádce

Obecné vyjádření pro odmítání investice, která je prospěšná, důležitá pro celou komunitu, ale obtěžující pro nejbližší sousedy.

Rozpor mezi obecnou prospěšností, zájem státu, regionu, komunity a individuálním zájmem jedince, rodiny, malé skupiny

Rozpor mezi individuální právy a společnou potřebou

Institut vyvlastnění za náhradu

Příklady: čistírna odp. vod, skládka, dálnice nebo jiná komunikace, vězení, výroba,

Vzniku NIMBY efektu

Obecně platí, že člověk je konzervativní, jakákoliv změna okolo něj je vždy posuzována negativně,

NIMBY vzniká při plánované investici

Podmínky pro vznik NIMBY

Málo jasných informací, podezření ze zatajování, neexistence diskuze o budoucím vývoji, pozdní poskytnutí informace,

Latentní konflikt investor (stát, obec, region, soukromý sektor) a veřejnost

ALE

Je snadné protestovat, je snadné získat veřejnost na svoji stranu, pokud mám jasně definovaného nepřítele.

Příčiny a důsledky NIMBY

Zpomalení investiční výstavby, zastavení investice, odchod potenciálně silného investora,

Zvýšení společenského napětí mezi odpůrci a podporovateli investice

Odpor proti zhoršení prostředí v průběhu stavby - krátkodobé

Odpor proti investici trvalý - trvalé zhoršení kvality života nebo zhodnocení majetku

Diskuze nad projektem

Samospráva je místo pro diskuzi

Dva formáty diskuze

Záměr \longrightarrow Diskuze \longrightarrow Projekt, rozhodnutí

Možnost vstoupit do rozhodovacích procesů a ovlivnit formu budoucího rozhodování, aktivní forma diskuze, vede k zapojení obyvatel

Záměr \longrightarrow Projekt, rozhodnutí \longrightarrow Diskuze \longrightarrow Úprava projektu

Možnost komentovat připravené rozhodnutí, kritizovat a připomínkovat rozhodnutí, pasivní forma diskuze, vede k budování bariér, konfliktu

Role samosprávy

DISKUTOVAT, DISKUTOVAT, DISKUTOVAT

Samospráva musí být schopna o svých záměrech informovat veřejnost a trvale si získávat rozhodující představitele neziskového sektoru pro svoje záměry.

Netajit negativa projektu,

Najít dlouhodobé výhody pro postižené občany

Prozkoumat, vyvrátit jiná alternativní řešení - potvrdit, že to jinak nejde

Role investora

Role investora

DISKUTOVAT, DISKUTOVAT, DISKUTOVAT

Jedině formou otevřeného sdílení informací je možné získat podporu pro svůj projekt

Upozornit na obdobné příklady ze zahraničí, Identifikovat hlavní mluvčí a veřejně a otevřeně je přesvědčovat, ale pozor - hrozba skryté „korupce“.

Nezastírat negativa

Prokázat nemožnost jiného řešení

Role občanské společnosti

Občanská společnost buď hlídací pes nebo partner pro ty, kteří řídí.

Partner musí být schopen diskuze, uznat argumenty, nebýt dogmatický, být poučený, znát a chápat procedury rozhodování a respektovat je.

Je nutné vstoupit do diskuze včas – viz sdílení informací a otevřenost

Je snadné být proti,

Je obtížné nabídnout alternativu

Je těžké být partnerem při rozhodování

Apriorní stanoviska zničí jakoukoliv diskuzi

DISKUTOVAT, DISKUTOVAT, DISKUTOVAT

Role státní správy

Státní správa hájí zájem státu,

Nevstupuje do konfliktu mezi investorem a občanem, musí zůstat mimo

Upozorňuje na obtíže nerealizovatelných nápadů a plánů,

Nemá prosazovat jedno řešení, jednu formu, jednu stranu
potenciálního konfliktu

Musí poskytovat všechny informace včas a dopředu

Rozhodování musí být předvídatelné

Účastníci územního rozvoje

Projednání záměru, projektu

Aktéři projednání

1. Investor, vlastník

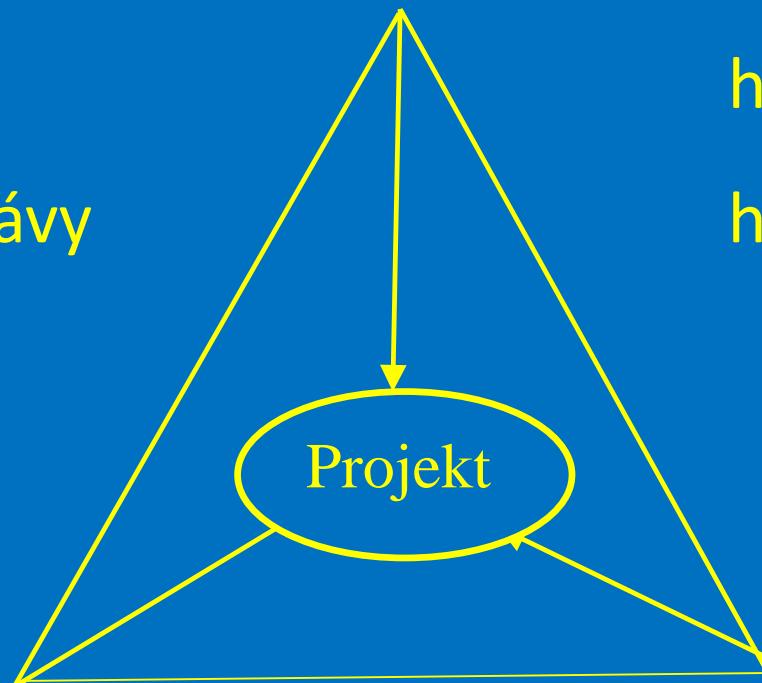
hájí individuální zájmy

2. Obec

hájí zájmy komunity

3. Orgány státní správy

hájí zájmy společnosti

Pozitivní role NIMBY efektu

Prostor pro otevření a rozvoj občanské participace a diskuze

Nesmí dojít k vyhrocení konfliktu, ale k řešení konfliktu

4x KO - Postupná proměna partnerství

KONKURENCE

dva a více vedle sebe

KOMPETICE

vzájemná soutěž - cena, kvality, rozsah

KOORDINACE

rozdělení zaměření aktivit

KOOPERACE

pevní spolupráce

Přechod od pasivity přes vzájemnou soutěž ke vzájemné spolupráci

Vyvlastnění

Dopad nedohody nad investicí

Stát má právo za zvláštních podmínek a v souladu se zákonem vykoupit, vyvlastnit majetek nezbytně nutný k realizaci investice

V Česku je možné vyvlastnit pouze v souladu se zákonem 184/2006 Sb. – vyvlastňovací zákon

Podmínkou označit stavbu jako veřejně prospěšnou stavbu VPS nebo veřejně prospěšné opatření VPO

VPS, VPO - investice z tzv. veřejné infrastruktury (§2, odst 1, písm k) zák 183/2006 Sb.) a ve veřejném zájmu, nikoliv komerční stavby a projekty

Veřejně prospěšná stavba nebo opatření znázorněná v územním plánu 183/2006 Sb. § 170 - vyvlastnění

Kanalizace, silnice ANO

obytná zóna, škola, sociální služby, úřady NE

Další příklady

LULU Locally Unwanted Land Use
místně nechtěné využití území

Absolutní nesouhlas

NIABY Not In Anyone's BackYard

nic na ničím dvorku, zahrádce

NOTE Not Over There Either

nic kdekoliv, tam také ne

Př. jaderná energie

BANANA Build Absolutely Nothing Anywhere Near Anyone

nestavět vůbec nic, kdekoliv, blízko komukoliv

ironie

Děkuji za pozornost